

NGUYÊN LÝ KẾ TOÁN

Thời lượng: 45 tiết

GV: ths.PHẠM THÒ HUYỀN
QUYỀN

MUÏC ÑÍCH MOÂN HOÏC:

- *Vôùi moân hoïc naøy, sinh vieân seõ:*
- *Naém ñööïc caùc nguyeân lyù, nguyeân taéc, phöông phaùp keá toaùn cô baûn.*
- *Hieåu ñööïc söïi vaän duïng caùc nguyeân taéc vaø phöông phaùp naøy trong keá toaùn Vieät Nam.*
- *Bieát söû duïng caùc phöông phaùp keá toaùn ñeå thöïc hieän moät chu trình keá toaùn cô baûn vaø ñôn giaûn*

NOÄI DUNG MOÂN HOÏC

---

1. Baûn chaát vaø ñoái töôïng cuâa keá toaùn
  2. Toång hôïp vaø caân ñoái keá toaùn
  3. Taøi khoaûn vaø ghi soå keùp
  4. Tính giaù caùc ñoái töôïng keá toaùn
  5. Chöùng töø keá toaùn vaø kieåm keâ

  6. Keá toaùn caùc nghieäp vuï kinh
teá chuû yeáu trong doanh nghieäp
-

CHÖÔNG I

Baûn chaát vaø ñoái töôïng cuâa keá toaùn

Muïc ñích: *Hoïc vieân hieåu ñööïc:*

- - *Baûn chaát, chöùc naêng cuâa keá toaùn;*
- - *Ñoái töôïng söû duïng thoâng tin keá toaùn;*
- - *Ñoái töôïng cuâa keá toaùn, phöông trình keá toaùn;*
- - *Heä thoång caùc phöông phaùp keá toaùn;*
- - *Laøm quen vôùi moät soá thuaät ngöõ, khaùi nieäm vaø nguyeân taéc keá toaùn cô baûn*

Noäi dung

1. Baûn chaát keá toaùn
2. Ñoái töôïng cuâa keá toaùn
3. Caùc phöông phaùp keá toaùn
4. Moät soá khaùi nieäm vaø nguyeân taéc keá toaùn
-

1. BAÛN CHAÁT CUÛA KEÁ TOAÙN

- *Keá toaùn laø gi ?*
- - **Lieân ñoaøn keá toaùn quoác teá:** Keá toaùn laø ngheä thuaät ghi cheùp, phaân loaïi vaø toång hôïp theo caùc caùch thöùc nhaát ñònh, döôùi hình thöùc tieän teä veà caùc nghieäp vuïi, caùc söi kieän maø chuùng coù ít nhaát moät phaàn taøi chính vaø trình baøy keát quaû cuûa noù cho ngöôøi söû duïng ra quyéát ñònh
- - **Hieäp hoäi keá toaùn Myõ :** Laø quaù trình ghi nhaän, ño lõôøng vaø coâng boá thoâng tin kinh teá coù ích cho vieäc ra quyéát ñònh

1. BAÛN CHAÁT CUÛA KEÁ TOAÙN

- *Keá toaùn laø giè ?*
- - Luaät keá toaùn VN: Laø vieäc thu thaäp, xöû lyù, kieåm tra, phaân tích vaø cung caáp thoâng tin kinh teá taøi chính döôùi hình thöùc giaù trò, hieän vaät vaø thôøi gian lao ñoäng

BAÛN CHAÁT CUÛA KEÁ TOAÙN

Keá toaùn: moät heä thoáng
thoâng tin

- Nöôïc thieát laäp trong caùc
ñôn vò kinh teá
- Thu thaäp, xöû lyù vaø cung
caáp nhööng thoâng tin kinh
teá, taøi chính
- Laøm cô sôû cho caùc quyéát
ñòngh kinh teá

CHÖÙC NAÊNG CUÛA KEÁ TOAÙN

- Chöùc naêng thoâng tin
- Chöùc naêng kieâm tra giaùm saùt

Heä thoáng thoâng tin keá toaùn

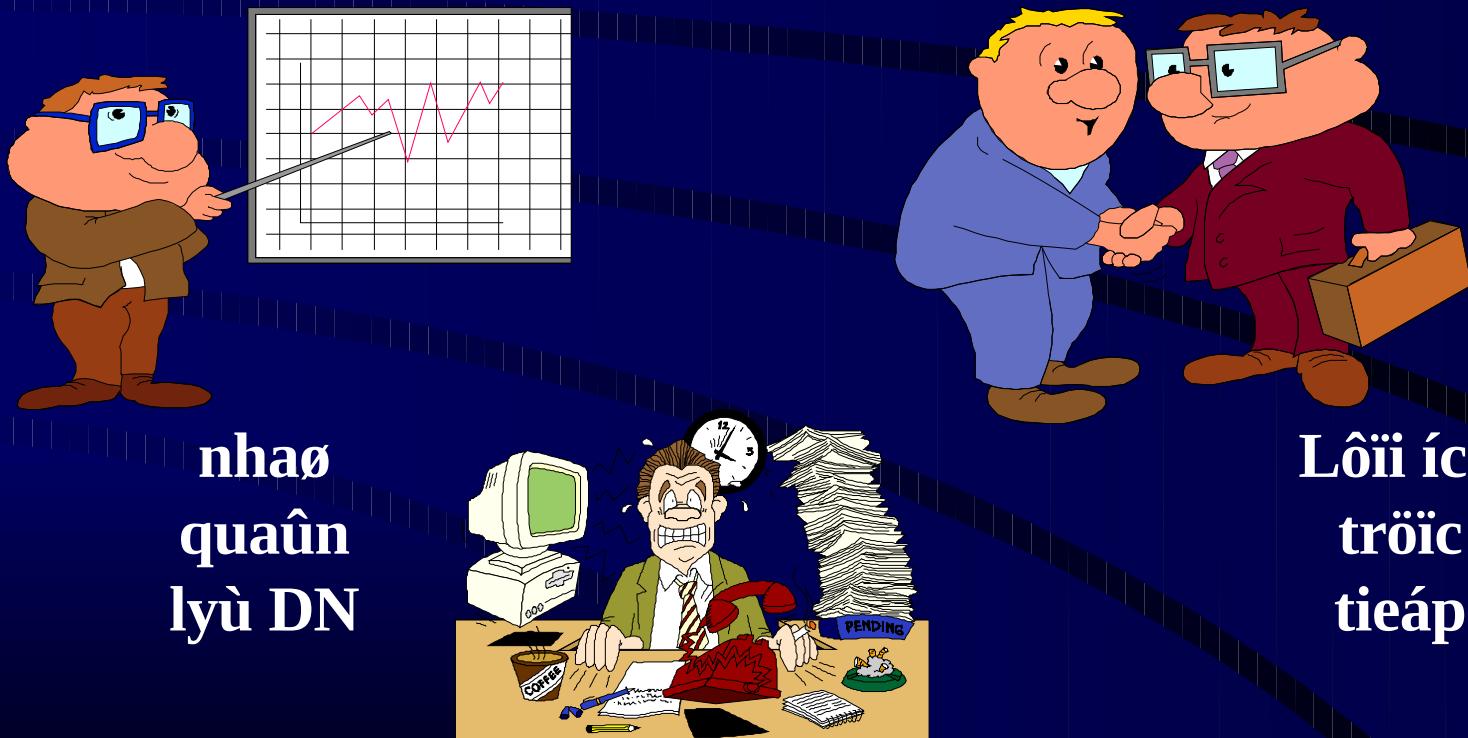
Ñoái töôïng söû duïng thoâng tin keá toaùn

- Keá toaùn cung caáp thoâng tin cho nhöõng ai?

Ñoái tööing söû duïng thoâng tin keá toaùn

a) Caên cöù vaøo moái quan heä traùch nhieäm
vaø lôïi ích:

Lôïi ích giaùn tieáp

Ñoái töôïng söû duïng thoâng tin keá toaùn

b) Caên cöù vaøo vò trí vaø khaû naêng aûnh höôûng ñeán
heä thoång keá toaùn:

Beân ngoaøi
DN

Beân trong DN

Caùc lónh vöïc keá toaùn

- o K eá toaùn taøi chinh
- o K eá toaùn quaûn trò
- o Kieåm toaùn

Caùc lónh vöïc hoaït ñoäng cuûa keá toaùn

❑ Keá toaùn taøi chính:

- Phuïc vuïi chuû yeáu cho caùc ñoái töôïng ôû beân ngoaøi doanh nghieäp
- Cung caáp thoâng tin taøi chính, thoâng tin lòch söû
- Mang tính phaùp ñòn
- Phaûi tuaân thuû caùc nguyeân taéc, chuaån möïc keá toaùn

Caùc lónh vöïc hoaït ñoäng cuûa keá toaùn

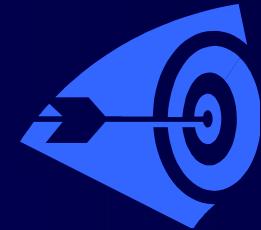
Keá toaùn quaûn trò:

- Phuïc vuïi caùc nhaø quaûn lyù beân trong DN
- Thoâng tin ña daïng, linh hoaït, coù tính ñònh höôùng
- Khoâng mang tính phaùp ñònh
- Khoâng chòu söï chi phoái cuûa caùc nguyeân taéc, chuaån möïc keá toaùn

Caùc lónh vöic hoaít ñoäng cuûa keá toaùn

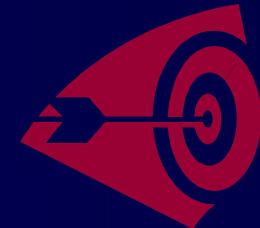
❑ Kieåm toaùn:

- Kieåm tra vaø ñöa ra yù kieán veà söi trung thöic, hôïp lyù cuûa caùc baùo caùo taøi chính cuûa caùc doanh nghieäp
- Nhaèm naâng cao ñoä tin caäy cuûa caùc thoâng tin taøi chính phuïc vuïi cho vieäc ra quyéát ñònh cuûa nhööñg ngöôøi beân ngoaøi ñôn vò

Anh (chò) haøy cho yù kieán veà moãi nhaän ñònñ döôùi
ññaâý:

- a. Keá toaùn taøi chínñ chæ nhaèm phuïc vuï caùc ñoái tööïng söû duïng thoâng tin ôû beân ngoaøi doanh nghieäp
- b. Caùc doanh nghieäp ñööïc quyèan baûo maät ñoái vôùi moïi thoâng tin keá toaùn
- c. Caùc doanh nghieäp baét buoäc phaûi coâng boá moïi thoâng tin keá toaùn
- d. Keá toaùn taøi chínñ chæ cung caáp thoâng tin taøi chínñ veà nhöõng giao dòch, söï kieän ñaõ xaûy ra; keá toaùn quaûn trò chæ cung caáp nhöõng thoâng tin coù tính ñònñ höôùng
- e. Taát caû caùc DN baét buoäc phaûi môøi kieåm toaùn ñoäc laäp kieåm toaùn baùo caùo taøi chínñ

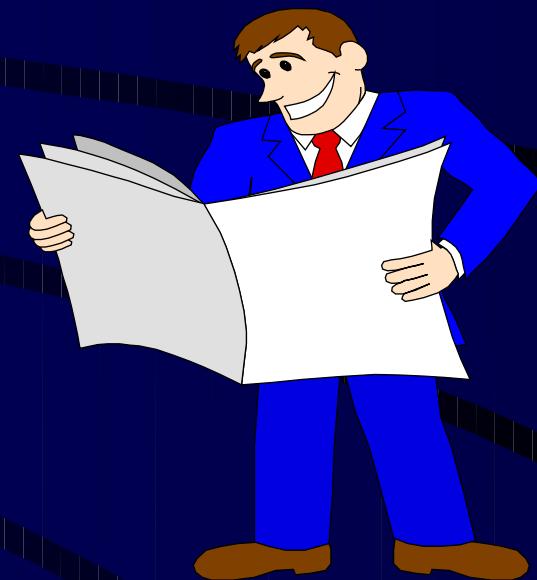

Caùc baùo caùo döôùi ñaây laø saûn
phaåm cuâa loaïi keá toaùn naøo?

- a. Baùo caùo hoaït ñoäng cuâa chi
nhàùnh
- b. Baùo caùo chi phí saûn xuaát - giàù
thaønh SP
- c. Baûn giàù thaønh döï toaùn cuâa
moät ñôn ñaët haøng.
- d. Baùo caùo keát quaû hoaït ñoäng
cuâa toaøn DN

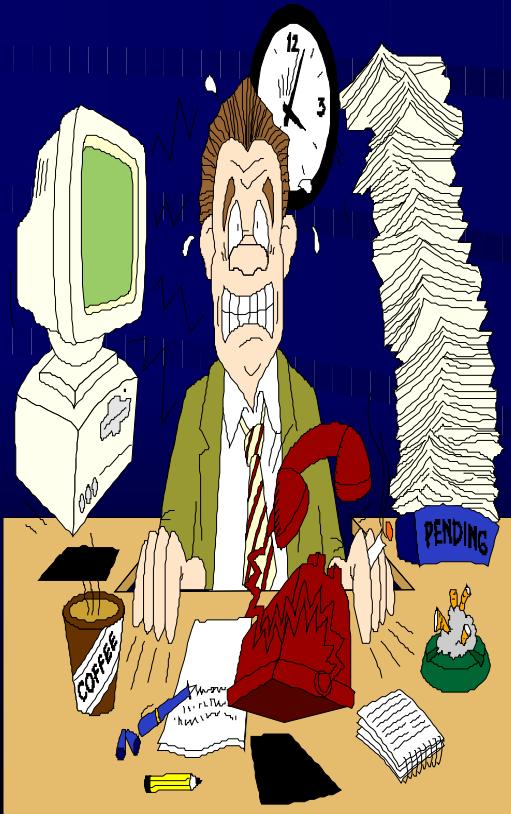
Yeâu caàu ñoái vôùi thoâng tin keá toaùn

- Trung thöïc, khaùch quan
- Ñaày ñuû
- Kòp thôøi
- Roõ raøng, deã hieåu
- Lieân tuïc
- So saùnh ñööïc
-

Caùc hình thöùc hoaït ñoäng cuûa ngheà nghieäp keá toaùn

- Ñoäi nguõ caùc nhaø keá toaùn bao goàm hai nhoùm:
  - Keá toaùn vieân
  - Keá toaùn haønh ngheà chuyeân nghieäp.
  - Phaûi coù chöùng chæ haønh ngheà.
  - Chòu söï giaùm saùt cuûa caùc toå chöùc ngheà nghieäp.

2. ÑOÁI TÖÔÏNG CUÛA KEÁ TOAÙN

- Ñoái töôïng cuûa keá toaùn laø taøi saûn vaø söïi vaǟn ñoǟng cuûa taøi saûn trong quaù trình hoaït ñoǟng saûn xuaát kinh doanh taò ñôn vò

Taøi saûn

Ñònh nghóá

Taøi saûn: Laø caùc nguoàn löïc kinh teá :

- do doanh nghieäp kieäm soaùt,
- hình thaønh töø caùc giao dòch trong quaù khöù
- ñöôïc mong ñôïi mang laïï lôiï ích kinh teá trong töông lai.

Nieàu kieän ghi nhaän taøi saûn

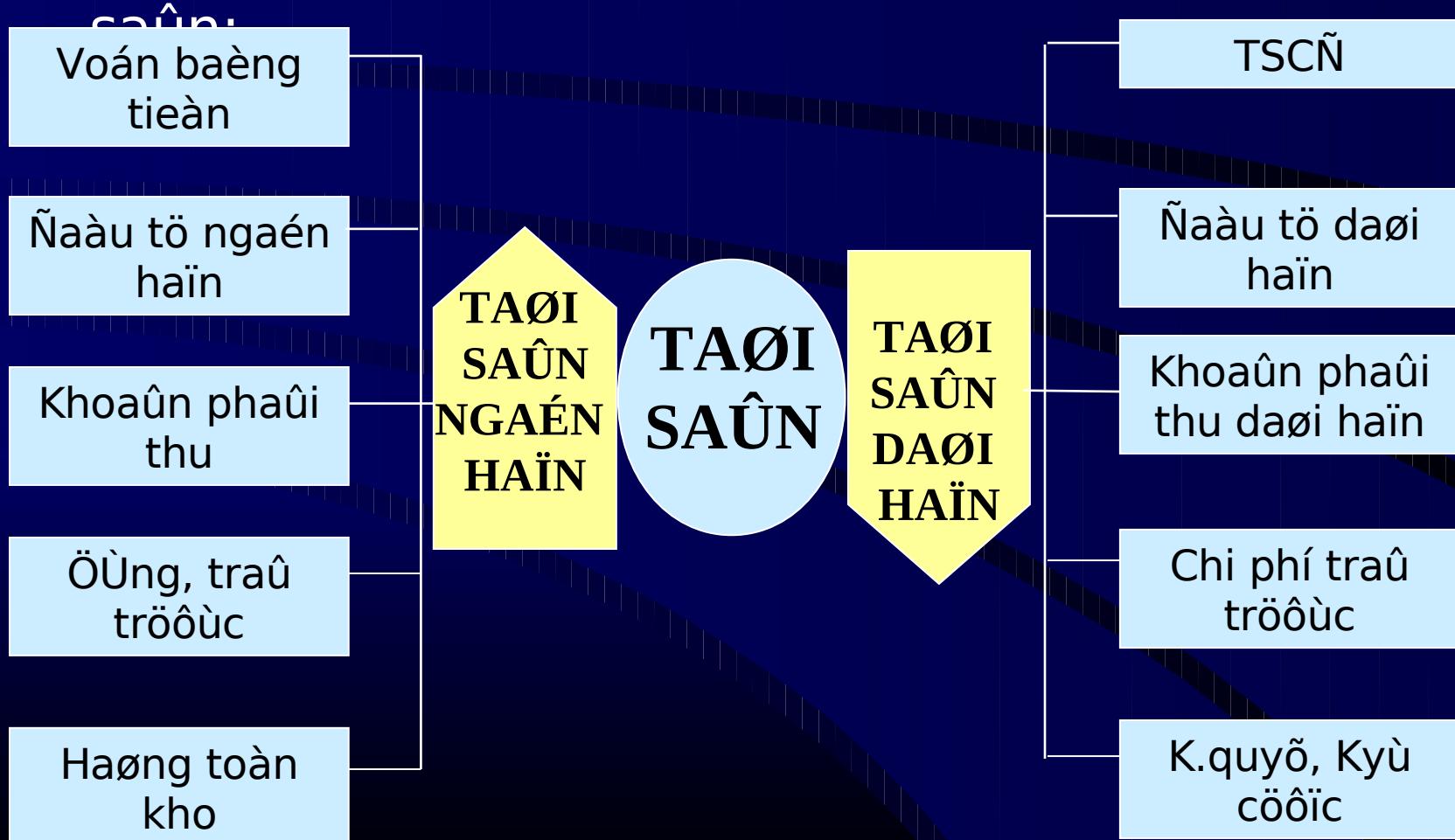
- Xaùc ñònh ñöôïc giaù trò
- Chaéc chaén mang laïï lôiï ích kinh teá trong löông lai.

Phaân loaii taøi saûn theo keát caáu cuûa taøi saûn

- Taøi saûn ngaén haïn: tieàn vaø nhööng taøi saûn khaùc coù theå *bieán ñoåi thaønh tieän*, baùn hoaëc tieâu thuïi *trong voøong 1 naêm* hoaëc *trong 1 chu kyø hoaït ñoäng* bình thöôøng cuûa DN
- Taøi saûn daøi haïn: laø caùc taøi saûn khoâng ñaùp öùng caùc yeâu caàu cuûa taøi saûn ngaén haïn

Phaân loaïi taøi saûn

a) Phaân loaïi taøi saûn theo keát caúu cuâa taøi
saûn:

Phâñ loaïi taøi saûn

a) Phâñ loaïi taøi saûn theo keát caáu cuâa taøi saûn:

Voán baèng tieàn	Tieàn maët, tieàn göûi ngaân haøng, tieàn ñang chuyeåñ
Ñaàu tö ngaén haïn	Ñaàu tö chöùng khoaùn ngaén haïn, ñaàu tö ngaén haïn khaùc
Khoaûn phaûi thu	Phaûi thu khaùch haøng, phaûi thu noäi boä, phaûi thu khaùc, ...
ÖÙng, traû tröôùc	Taïm öùng, Chi phí traû tröôùc ngaén haïn, kyù quyô kyù cöôic ngaén haïn
Haøng toàn kho	Nguyeân vaät lieäu, coâng cuï duïng cuï, thaønh phaåm, haøng hoùa, CP SXKD dôû dang, ...

Phâñ loaïi taøi saûn

a) Phâñ loaïi taøi saûn theo keát caáu cuâa taøi saûn:

**TAØI
SAÛN
DAØI
HAÏN**

TSCÑ

TSCÑ höõu hình, TSCÑ voâ hình, Baát ñoäng saûn ñaàu tö, ...

Ñaàu tö daøi haïn

Ñaàu tö vaøo coâng ty con, goùp voán lieân doanh, ñaàu tö daøi haïn khaùc, ...

Khoaûn phaûi thu daøi haïn

Phaûi thu khaùch haøng, phaûi thu noäi boä, ... coù thôøi haïn thu hoài treân 1 naêm

Xaây döïng cô baûn

Chi phí xaây döïng cô baûn dôû dang

Traû tröôùc

Chi phí traû tröôùc daøi haïn, kyù quyõ kyù cöôïc daøi haïn, ...

Phaân loaïi taøi saûn theo nguoàn hình thaønh taøi saûn

- Nôïi phaûi traû: laø nhöõng **nghóa vuïi hieän taïi** cuâa doanh nghieäp phaùt sinh töø caÙc giao dòch vaø söï kieän ñaõ qua maø DN phaûi cam keát thanh toaùn töø caÙc nguoàn löïc cuâa mìnñ.
- **Nguoàn voán chuû sôû höõu:** Laø cheânh leäch giöõa giaù trò taøi saûn cuâa DN tröø (-) Nôïi phaûi traû.

Nôï phaûi traû

Phaân loaiïi:

- Nôï ngaén haïn: phaûi hoaøn traû trong naêm taøi chín hay trong moät chu kyø kinh doanh
- Nôï daøi haïn: chöa phaûi hoaøn traû trong naêm taøi chín

Nôï ngaén haïn

- Goàm:

- Vay ngaén haïn
- Nôï daøi haïn ñeán haïn traû
- Phaûi traû cho ngöôøi baùn
- Thueá vaø caùc khoaûn phaûi noäp
Nhaø nöôùc
- Phaûi traû ngöôøi lao ñoäng
- Phaûi traû phaûi noäp khaùc ...

Nôï daøi haïn

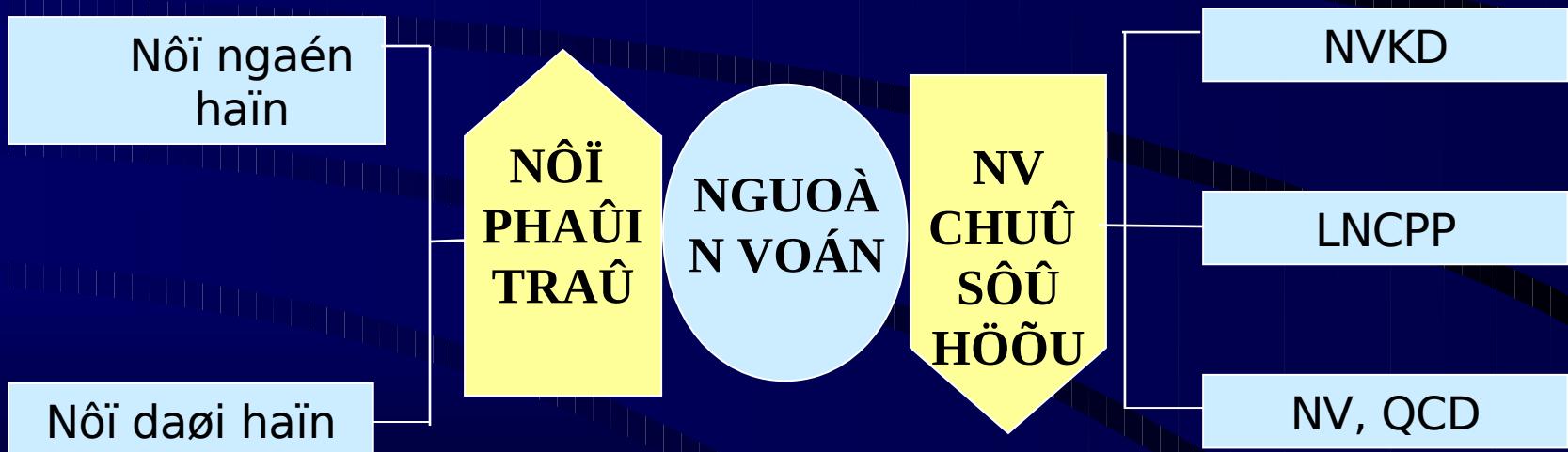
- Vay daøi haïn
- Nôï daøi haïn
- Nhaän kyù cööïc kyù quyõ daøi haïn
- Quyõ khen thöôûng, phuùc lôïi
- ...

Nguoàn voán chuû sôû höõu

- Nguoàn voán chuû sôû höõu, goàm:
  - Nguoàn voán kinh doanh
  - Lõii nhuaän chöa phaân phoái
  - Nguoàn voán, quyõ chuyeân duøng:
    - Nguoàn voán ñaàu tö xaây döïng cô baûn
    - Quyõ ñaàu tö phaùt trieån
    - Quyõ döï phoøng taøi chính
    - Quyõ khaùc

Phâñ loaïi taøi saûn

a) Phâñ loaïi taøi saûn theo nguoàn hình thaønh:

Moái quan heä giöõa taøi saûn vôùi nguoàn voán

Taøi saûn ^{????} = Nguoàn voán

Söi vaän ñoäng cuûa taøi saûn vaø nguoàn voán

- Sô ñoà vaän ñoäng cuûa TS:

- Qua moãi giai ñoaïn TS thöôøng
thay ñoái hình thaùi vaät chaát vaø
giaù trò.
- => Ñoái töôïng cuûa keá toaùn laø
TS vaø söi vaän ñoäng cuûa TS

3. Caùc phöông phaùp keá toaùn

- Phöông phaùp laäp chöùng töø keá toaùn
- Phöông phaùp ñaùnh giaù caùc ñoái töôïng keá toaùn
- Phöông phaùp ñoái öùng taøi khoaûn
- Phöông phaùp toång hôïp - caân ñoái keá toaùn

MOái quan heä giöõa caùc phöông phaùp keá toaùn

ChöÙng
töø keá
toaùn

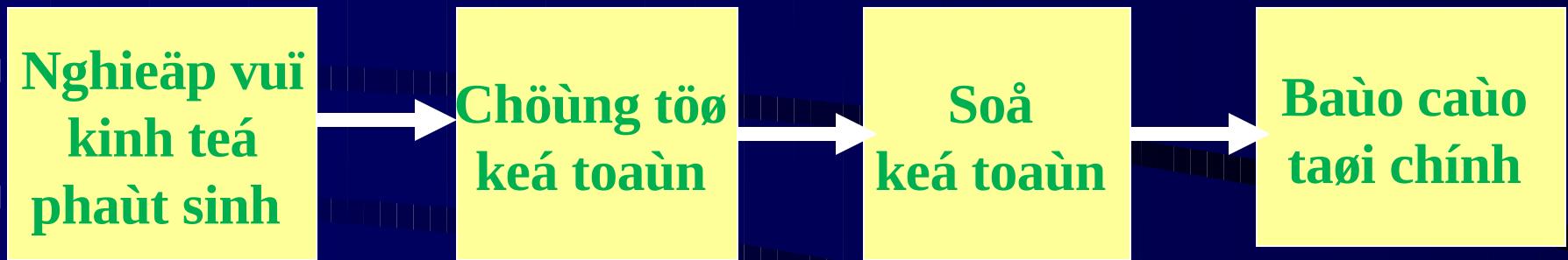
Ñoái öÙng
taøi
khoaûn

Toång hôïp vaø
caân ñoái keá
toaùn

Ñaùnh giaù
(ñaàu
vaøo)

Ñaùnh giaù
(ñaàu ra)

QUY TRÌNH KEÁ TOAÙN

4. Caùc giaû ñònh vaø nguyeân taéc keá toaùn ñöôïc thöøa nhaän

- CAÙC GIAÛ ÑÒNH
  - Ñôn vò keá toaùn
  - Thöôùc ño tieàn teä
  - Kyø keá toaùn
  - Hoaït ñoäng lieân tuïc
- NGUYEÂN TAÉC KEÁ TOAÙN
  - Cô sôû đoàn tích
  - Phuø hôïp
  - Giaù goác
  - Khaùch quan
  - Troïng yeáu
  - Thaän troïng
  - Nhaát quaùn
  - Coâng khai